

Program wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi
w Szalejowie Górnym

Podstawy prawne programu:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (*tj. Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.- art. 72*),
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka; ☒
3. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych; ☒
4. Konwencja o Prawach Dziecka; ☒
5. Ustawy i rozporządzenia MEN:
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe
7. Ustawa z dnia 16.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286, 1893, 1916.)
8. Ustawa z dnia 27.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783)
9. Ustawa z 9.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 957.)
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej
11. Rozporządzenie MEN z 18.08.2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
12. Karta Nauczyciela; ☒
13. Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

I WSTĘP

„Każdy człowiek ma w sobie wielkie możliwości, musi je tylko odkryć.”

Kartezjusz

MISJA SZKOŁY:

W szkole jest wspierany rozwój ucznia, rozpoznaje się i zaspakaja jego potrzeby edukacyjne oraz umożliwia rozwój talentów i zainteresowań. U podstaw rozwoju placówki leżą wymagania Państwa wobec szkół oraz idea zrównoważonego rozwoju.

Jesteśmy szkoła, w której każdy uczeń traktowany jest indywidualnie.

Wychowujemy uczniów do twórczego działania w życiu.

WYCHOWANIE - to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe).

PROFILAKTYKA – to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Obydwa zadania w szkole powinny być realizowane w oparciu o **Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny**, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i lokalnego środowiska. *Program* ten powinien być programem różnorodnych działań, które nie mogą być zredukowane tylko do zajęć edukacyjnych, powinien być programem działań opartych na modelu proponowanym przez współczesne wychowanie i profilaktykę (koncepcja czynników ryzyka i czynników chroniących).

Program przeznaczony jest do realizacji przez nauczycieli wszystkich przedmiotów oraz innych specjalistów, pracowników szkoły w zależności od stanu zasobów, potrzeb uczniów oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Działalność wychowawcza szkoły

Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka. Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości, kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych, patriotycznych, a także wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie dzieci i młodzieży do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat. Szkoła kształtuje postawy prozdrowotne uczniów, w tym wdraża ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ugruntowuje wiedzę z zakresu prawidłowego odżywiania się, propaguje korzyści płynące z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki. W działaniach wychowawczych szkoła dąży do kształtowania ucznia, który ma szacunek dla środowiska przyrodniczego oraz wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju, działa na rzecz ochrony środowiska, rozwija zainteresowanie ekologią.

Szkoła oraz poszczególni nauczyciele prowadzą działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości. Uczniom z niepełnosprawnościami dostosowuje się wymagania oraz warunki edukacyjne do ich możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się.

II. MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI W SZALEJOWIE GÓRNYM.

Szkoła dąży do wychowania absolwenta, który:

1. Współtworzy i respektuje powszechnie przyjęte normy zachowania; posiada umiejętności pozwalające mu nawiązać prawidłowe kontakty z innymi ludźmi.
2. Dąży do rozwijania własnych zainteresowań i uzdolnień.
3. Zna swoje prawa i obowiązki oraz potrafi poradzić sobie w sytuacjach trudnych.
4. Postępuje zgodnie z zasadami etyki.
5. Potrafi odpowiedzialnie korzystać z mediów społecznych. Dokonuje świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w internecie, bezpiecznie porusza się w przestrzeni cyfrowej, nawiązując i utrzymując relacje oparte na wzajemnym szacunku z innymi użytkownikami sieci.

6. Zapoznaje się z możliwymi ścieżkami rozwoju zawodowego.
7. Sprawne komunikuje się w języku polskim oraz w językach obcych.
8. Efektywnie porozumiewa się w różnych sytuacjach, prezentuje własne stanowisko z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi.
9. Poszukuje, porządkuje, krytycznie analizuje oraz wykorzystuje informacje z różnych źródeł wiedzy.
10. Jest gotowy do twórczej i naukowej aktywności oraz zaciekawiony otaczającym go światem.
11. Akceptuje siebie mając świadomość mocnych i słabych stron, systematycznie pracuje nad własnym rozwojem.
12. Umie rzetelnie pracować, ma szacunek do pracy, jest samodzielny i odpowiedzialny.
13. Potrafi samodzielnie i krytycznie myśleć oraz podejmować właściwe decyzje.
14. Potrafi radzić sobie z zagrożeniami życia codziennego oraz trudnościami rozwojowymi i adaptacyjnymi.
15. Kreatywnie rozwiązuje problemy z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki.
16. Posiada umiejętność rozwiązywania problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych.
17. Potrafi pracować w zespole i oznacza się społeczną aktywnością.
18. Aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

III GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE:

1. Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka.
  - A. Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
2. Kształtowanie postaw i nawyków prozdrowotnych i proekologicznych.
3. Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.
4. Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.
5. Kształtowanie postaw patriotycznych.
6. Kształtowanie postaw wrażliwości, tolerancji i empatii na drugiego człowieka.

7. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą oraz w świecie wirtualnym.
8. Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.
9. Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.
  - A. realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji.
10. Wczesne rozpoznawanie zagrożeń, diagnozowanie dysfunkcji oraz budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka.
  - A. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych;
11. Wdrażanie podstaw przedsiębiorczości i zawodoznawstwa, podejmowanie inicjatyw.
12. Działalność informacyjna, która obejmuje w szczególności:
  - A. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji, zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym,
  - B. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji, miejsc pomocy w sytuacji trudnych (przemoc), radzenia sobie ze stresem,
  - C. przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - D. informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią, przemocą.

IV. SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

1. Obszary rozwoju fizycznego ucznia:
  - A. Uczeń preferuje zdrowy styl życia, aktywność fizyczną i właściwe odżywianie.

- B. Wykazuje się znajomością zasad aktywnego wypoczynku.
- C. Uczeń aktywnie spędza czas wolny poza szkołą.
- D. Uczeń i jego rodzice znają walory spędzania wspólnego czasu wolnego na sportowo.
- E. Uczeń umie zachować się w czasie wycieczek po okolicy oraz szanuje środowisko naturalne.
- F. Uczeń zna i docenia wartości odżywcze podstawowych pokarmów.
- G. Uczeń potrafi przygotować zdrowe posiłki oraz potrafi w kulturalny sposób je spożyć.
- H. Uczeń pogłębił wiedzę na temat otyłości i czynnikach mających wpływ na nadwagę.
- I. Uczeń wie, że ruch to główny czynnik zwalczania otyłości u dzieci.
- J. Uczeń segreguje odpady.

2. Higiena osobista i otoczenia

- A. Uczeń dba o czystość włosów, paznokci, rąk, zębów.
- B. Uczeń stosuje profilaktykę zapobiegania próchnicy.
- C. Uczeń właściwie dobiera strój i obuwie do zajęć oraz warunków atmosferycznych. zna zasady higieny po wysiłku.
- D. Dbą o czysty, schludny ubiór
- E. Uczeń, zna wpływ negatywnych skutków hałasu na zdrowie człowieka.

3. Sfera duchowo-emocjonalna:

- A. Uczeń ma poczucie własnej wartości.
- B. Uczeń umie rozpoznawać i nazywać swoje emocje.
- C. Uczeń jest wrażliwy na potrzeby innych i szanuje ich uczucia.
- D. Uczeń dokonuje świadomych wyborów i zna konsekwencje swoich wyborów.
- E. Uczeń na miarę swoich możliwości podejmuje próby ekspresji artystycznej.

4. Sfera intelektualna.

- A. Uczeń sprawnie posługuje się językiem polskim oraz w podstawowym stopniu dwoma językami obcymi nowożytnymi.
- B. Umie zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę korzystając z różnych źródeł informacji.
- C. Jest przygotowany do dalszej nauki – otrzymuje wsparcie i pomoc szkoły w tym zakresie poprzez ograniczanie czynników ryzyka, szczególnie: trudności w nauce, złej

sytuacji materialnej, niedojrzałości emocjonalnej, problemów interpersonalnych. Prowadzenie pracy specjalistycznej na zajęciach (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, socjalizujące, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne, rozwijające uzdolnienia, językowe, terapeutyczne).

D. Świadomie rozwija swoje talenty, myśli samodzielnie, twórczo i krytycznie, realizuje własne plany i marzenia.

5. Sfera społeczna:

A. dobrze funkcjonuje w swoim otoczeniu, czuje się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy.

B. Zna i szanuje tradycje rodzinne, szkoły i narodu.

C. Jest odpowiedzialny, prawy i uczciwy, wyraża siebie w sposób akceptowany społecznie.

D. Umie współpracować w grupie, działa zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami, ma poczucie współodpowiedzialności.

E. Jest tolerancyjny.

F. Umie zachować się kulturalnie.

G. Potrafi budować przyjazne relacje z rówieśnikami.

H. Bezpiecznie porusza się po drogach, posiada kartę rowerową.

I. Uczestniczy w różnych formach kultury, jest przygotowany do odbioru mass mediów.

V. BILANS ZASOBÓW SZKOLNYCH

Podstawę do podejmowania działalności wychowawczej, edukacyjnej, profilaktycznej i informacyjnej szkoły, stanowi opracowywana w każdym roku szkolnym diagnoza w zakresie występujących w środowisku – zasobów szkolnych (czynników chroniących oraz czynników ryzyka).

Diagnozy dokonano w oparciu o wyniki ewaluacji wewnętrznej oraz zewnętrznej.

1. Procedura diagnostyczna:

A. Rozpoznanie przez psychologa, pedagoga, wychowawców, sytuacji wychowawczej uczniów w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów.

B. Analiza dokumentów uczniów (opinii, orzeczeń, zaświadczeń lekarskich) oraz dokumentów szkolnych - frekwencja, osiągnięcia szkolne, drugoroczność.

C. Wywiady z nauczycielami, rodzicami, kuratorami sądowymi, asystentami rodzinnym.

- D. Opracowaniu wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.
- E. Przeprowadzenie analizy potrzeb uczniów w zakresie organizacji zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej - rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych, socjalizujących.
- F. obserwacja uczniów pod kątem zaburzeń w zachowaniu, agresji.
- G. Ocena stanu bezpieczeństwa dzieci w szkole.
- H. Analizę sprawozdań składanych przez wychowawców klas na zakończenie każdego semestru szkolnego.
- I. Analiza przygotowania merytorycznego nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych.
- J. Analiza zaplecza technicznego oraz materialnego szkoły.

2. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy zauważono występowanie następujących czynników niekorzystnych (czynniki ryzyka):

- A. Występowanie zachowań agresywnych w relacjach z rówieśnikami i osobami dorosłymi – głównie wulgarne zachowania dzieci i młodzieży zarówno w szkole, jak i poza nią.
- B. Niski status społeczny i ekonomiczny wielu rodzin (rodziny objęte pomocą OPS)
- C. Stosunkowo liczna grupa dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniem, przemocą domową
- D. Słaba frekwencja uczniów.
- E. Brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne wzmocnione w rodzinach.
- F. Znikoma pomoc w nauce w środowisku rodzinnym.
- G. Słaba świadomość norm i wartości etycznych regulujących życie społeczne.
- H. Słaba kontrola rodziców czasu wolnego dzieci.
- I. Ograniczony dostęp do miejsc kultury i sztuki (teatr, muzeum).

3. Wyróżniono następujące zasoby szkolne (czynniki chroniące):

- A. Wysoka kontrola społeczna,
- B. Wielopokoleniowość rodzin (wspólne zamieszkiwanie),
- C. Dobre zaplecze sportowe szkoły,
- D. Naturalne uwarunkowanie środowiska do zabaw, wypoczynku, turystyki w czasie wolnym uczniów,

- E. Różnorodność form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rewalidacyjnej oraz zajęć dodatkowych, rozwijających zainteresowania w szkole,
- F. Mało liczne klasy do 20 uczniów,
- G. Opieka dwóch nauczycieli w trakcie zajęć,
- H. Kadra pedagogiczna posiadająca różnorodne specjalizacje oraz dodatkowe uprawnienia (zatrudnienie pedagogów specjalnych, psychologa, logopedy, terapeutów, trenerów, itp.),
- I. Szkoła jako centrum życia kulturalnego, społecznego i sportowego środowiska lokalnego.

VI. WNIOSKI WYPŁYWAJĄCE Z ANALIZY DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ

WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY

- A. Uczniowie i pracownicy szkoły czują się w szkole bezpiecznie. Szkoła jasno formułuje obowiązujące w niej normy, a nauczyciele i pracownicy szkoły dokładają wszelkich starań, aby wpoić uczniom obowiązujące zasady życia społecznego.
- B. Dzieci rozumieją i potrafią określić normy społeczne, właściwe zachowania (KLASOWE KODEKSY) znają konsekwencje nieprzestrzegania ustalonych zasad. Uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. Informacje te uzyskują na lekcjach wychowawczych, podczas rozmów indywidualnych, na zajęciach lekcyjnych, z pedagogiem i psychologiem szkolnym.
- C. Uczniowie wiedzą jakie dokumenty wewnątrzszkolne regulują zasady zachowania i bezpieczeństwa obowiązujące w szkole.
- D. W szkole nie dochodzi do rażącego naruszania norm. Jednocześnie sami uczniowie dostrzegają potrzebę podniesienia stopnia kultury osobistej swoich kolegów i koleżanek szczególnie w czasie lekcji, ale także na przerwach śródlekcyjnych.
- E. W szkole diagnozuje się zachowanie uczniów i wykorzystuje się wyniki tej diagnozy do dalszej pracy dydaktyczno – wychowawczej (rozmowy z uczniami, wybór tematów w ramach godzin wychowawczych, indywidualną pracę z uczniem, rozwiązywanie problemów w klasie, systematyczne ocenianie zachowania i współpraca z rodzicami).
- F. Podejmowane są różnego rodzaju działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.

G. Pozytywne, pożądane zachowania uczniów są dostrzegane, wzmacniane i nagradzane przez nauczycieli np. poprzez: wpisy w dzienniku, udzielanie pochwały wychowawcy lub pochwały dyrektora szkoły, promowanie właściwych zachowań na gazetkach szkolnych.

H. Szkoła duży nacisk kładzie na integrację uczniów, w tym celu organizowane są wspólne wycieczki i wyjścia szkolne, zabawy, imprezy szkolne, wspólne projekty i przedsięwzięcia.

I. Uczniowie angażują się w działania na rzecz kształtowania społecznie pożądanych postaw np. poprzez pracę w samorządzie uczniowskim, udział w zawodach sportowych, konkursach oraz akcjach charytatywnych.

J. Szkoła promuje osiągnięcia, pasje i zainteresowania uczniów poprzez organizację imprez szkolnych oraz działalność kół zainteresowań.

K. Zdaniem większości rodziców nauczyciele wnikliwie obserwują zachowania i postawy uczniów, szybko reagują na niepożądane zachowania uczniów, odwołują się do ustalonych zasad, rozmawiają z rodzicami szukając rozwiązania problemu. Szkoła wspiera rodziców we wpajaniu i egzekwowaniu zasad bezpieczeństwa oraz norm społecznych. Informacje, które rodzice otrzymują na temat rozwoju swojego dziecka są pomocne w wychowaniu.

L. Rodzice mają możliwość dzielenia się z nauczycielami swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu wychowania.

M. Szkoła posiada wewnętrzne regulaminy dotyczące bezpieczeństwa. Regulaminy i procedury dotyczące bezpieczeństwa dzieci w szkole oraz podczas wyjść i wycieczek zostały omówione i są na bieżąco nowelizowane. Statut szkoły dokładnie omawia zasady oceniania zachowania oraz prawa i obowiązki ucznia.

N. Rodzice zostali zapoznani z dokumentami szkolnymi regulującymi kwestie praw i obowiązków ucznia oraz respektowania norm społecznych przez wychowawcę klasy lub pozyskali takie informacje ze strony internetowej szkoły.

O. Relacje w szkole oparte są na szacunku, zaufaniu, równości i otwartości, dzięki wspólnej pracy nauczycieli, uczniów i ich rodziców

P. Rodzice i uczniowie postrzegają szkołę jako przyjazną, ponieważ zaproponowane przez nich zasady postępowania i współżycia obowiązujące w szkole zostały uwzględnione, wdrażane są w atmosferze szacunku, zaufania i współpracy.

2. Sukcesy wychowawcze i profilaktyczne szkoły w roku szkolnym 2016/2017:

A. Promocja zdrowego i świadomego stylu życia uczniów Szkoły Integracyjnej w Szalejowie Górnym:

- uzyskanie certyfikatu Szkoły Promującej Zdrowie.

- udział w gminnych i innych projektach edukacji zdrowotnej – nauka pływania, jazdy na nartach, rowerze, turystyki górskiej – uczniowie otrzymali odpowiednie dokumenty potwierdzające zdobyte umiejętności, uczestnictwo w zorganizowanych imprezach (np. rajdy piesze),

- nauka udzielania pierwszej pomocy- uczniowie otrzymali certyfikaty,

- regularne profilaktyczne (przesiewowe) badania wzroku, słuchu, uzębienia- rodzice otrzymali wskazówki dotyczące dalszego postępowania,

B. Integracja uczniów z różnych środowisk i o różnych potrzebach edukacyjnych, możliwościach psychofizycznych:

- propagowanie idei integracji dzieci zdrowych z niepełnosprawnymi: olimpiada uczniów ze szkół integracyjnych, specjalnych, warsztaty z okazji Dnia Osób Niepełnosprawnych, festiwal twórczości artystycznej,

- dzień praw dziecka, dzień wolontariusza - szkolny klub wolontariusza,

- praca z rodzicami na temat płynących korzyści z integracji dzieci zdrowych z niepełnosprawnymi,

C. Promowanie zachowań alternatywnych dla zachowań problemowych:

- udział uczniów w audycjach filharmonii Sudeckiej, audycjach „ e-teatr”, wycieczki do muzeum, teatru, akcje czytelnicze, przedstawienia, występy uczniów w społeczności lokalnej, konkursy literackie, plastyczne, recytatorskie, krasomówcze, współpraca z bibliotekami, udział w akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”, organizacja kiermaszu książki,

- wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych oraz kontroli emocji – zrealizowane w trakcie programów profilaktycznych - nauczyciele uzyskali certyfikaty uprawniające do prowadzenia programów rekomendowanych przez MEN.

- kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych. Wzbudzanie empatii, tolerancji i zachowań prospołecznych,

- organizowanie spotkań psychoedukacyjnych dla dzieci w ramach godzin z wychowawcą (bezpieczeństwo w Sieci),

- psychoedukacja rodziców dotycząca zapobieganiu zachowaniom agresywnym, niepowodzeniom dydaktycznym, uzależnieniom, modelowaniem postaw dziecka oraz postaw wychowawczych rodziców, propagowanie idei integracji.

D. Wzmacnianie zasobów środowiskowych:

- rodzinnych więzi emocjonalnych, poznanie struktury rodziny i uświadomienie panujących w niej relacji, ukazywanie autorytetu rodziców i odpowiedzialności za powierzone role życiowe,

- rozwijanie szacunku do tradycji i historii własnej rodziny, szukania jej korzeni genealogicznych,

- kształtowanie poszanowania godności osobistej, nietykalności cielesnej i wyrabianie szacunku dla innych,

- zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami (warsztaty, rozmowy, apel z okazji Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka), zainteresowania nauką i własnym rozwojem, szanowania norm, wartości i autorytetów, organizacja paczek, zbiórki charytatywne, motywowanie rodziców do kontaktu ze specjalistami w sytuacjach trudności dzieci w nauce lub/oraz zachowaniu.

- poznawanie historii oraz specyfiki regionu, spotkania z wieloletnimi mieszkańcami wsi, wycieczki, warsztaty w Muzeum Ziemi Kłodzkiej, prowadzenie lekcji tematycznych,

E. Przeciwdziałanie trudnościom w nauce, złej sytuacji materialnej, wychowawczej, niedojrzałości emocjonalnej, problemom interpersonalnym:

- organizowanie spotkań (zespołów wychowawczych),

- wypracowanie zasad i reguł współżycia w klasie i szkole (kontrakty klasowe),

- stosowanie statutowego systemu nagród i kar – omówienie z klasami regulaminu szkoły oraz szczegółowymi kryteriami ocen zachowania.

- edukacja prawna uczniów

- współpraca pedagoga, psychologa oraz wychowawców z pracownikami OPSu, PCPR-u, asystentami rodzin, koordynatorami rodzin zastępczych udział w spotkaniach interdyscyplinarnych zespołów powoływanych zgodnie z procedurą NIEBIESKIEJ KARTY

- stały kontakt z Sądem Wydział III Rodzinny i Nieletnich. Kontakty pedagoga i wychowawców z kuratorami ds. nieletnich, interwencje wychowawcze

F. Organizowanie wieloaspektowej pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz rewalidacji w szkole.

G. Zdobywanie wiedzy z zakresu profilaktyki i doskonalenie umiejętności wychowawczych przez nauczycieli:

- udział nauczycieli w szkoleniach doskonalących ich kompetencje wychowawcze i profilaktyczne.

3. Porażki wychowawczo-profilaktyczne. Analiza wyników ewaluacji wyłoniła następujące wnioski:

A. Wzmocnienie działań antydyskryminacyjnych poprzez:

– organizowanie większej ilości imprez integrujących środowisko szkolne oraz działań o charakterze charytatywnym,

- zwiększenie udziału społeczności uczniowskiej w współtworzeniu i realizowaniu planu pracy szkoły – większa rola samorządu uczniowskiego,

B. Nadal ograniczony jest dostęp dzieci do szczególnie atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych, zwłaszcza sportowych i rozwijających zainteresowania,

D. Nacisk na większe dostosowanie rodzajów zajęć do zainteresowań dzieci,

E. Większy udział rodziców w programach zewnętrznych szkoły,

F. Stwierdza się nadal zbyt małe zaangażowanie rodziców we współpracę ze szkołą na rzecz optymalnego rozwoju dziecka.

VII. IDENTYFIKACJA POTRZEB ROZWOJOWYCH NAUCZYCIELI

Oszacowania potrzeb rozwojowych nauczycieli w zakresie wychowania i profilaktyki, dokonano na podstawie planów doskonalenia zawodowego. Identyfikacja potrzeb rozwojowych pracowników placówki i zapotrzebowania środowiska szkolnego na działania edukacyjne związane z tymi obszarami pozwoli na:

- wzmocnienie autorytetu nauczyciela poprzez zbudowanie osobistej siły i kompetencji;
- dostosowanie tematyki szkoleń do zapotrzebowania środowiska szkolnego (potrzeby rozwojowe uczniów i ich problemy);
- dostarczy wiedzy dyrektorowi o potrzebach szkoleniowych pracowników.

Wśród różnorodnych form doskonalenia zawodowego nauczyciele wybrali następujące szkolenia, uznając je jako pomocne do realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

1. Gry i zabawy rozwijające pamięć, uwagę oraz myślenie twórcze dzieci.
2. Zabawa ze sztuką – zintegrowane działania artystyczne.

3. Twórcze metody integracji klasy.
4. Jak radzić sobie z dyscypliną na lekcji.
5. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole.
6. Realizacja nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.
7. Kompetencje przedmiotowe i ponadprzedmiotowe w aspekcie nowej podstawy programowej.
8. Sposoby pomocy dziecku z zaburzeniami społeczno-emocjonalnymi – przegląd metod pracy terapeutycznej.
9. Twórczo i w zgodzie z podstawą programową, czyli jak skutecznie stymulować myślenie uczniów na lekcji.
10. Społeczny klimat szkoły – współtworzenie placówki przyjaznej uczniom i rodzicom.
11. Techniki rozwijające motywację wewnętrzną do nauki – jak inspirować siebie i uczniów.
12. Socjoterapia jako metoda i forma pomocy pedagogiczno-psychologicznej dzieciom i młodzieży.
13. Koordynator dla szkół „PROMUJĄCYCH ZDROWIE”.
14. Wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami neurorozwojowymi – autyzm, zespół Aspergera oraz języki obce i dysleksja.

VIII. STRATEGIA WYCHOWAWCZO- -PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

Szczegółowe cele rozwojowe	Zadania profilaktyczno -wychowawcze	Treści i formy działań wychowawczych i profilaktycznych	Osoby odpowiedzialne	Terminy realizacji
Kształtowanie postaw i nawyków prozdrowotnych i proekologicznych.	<p>Propagowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i właściwego odżywiania. Zapobieganie otyłości u dzieci</p> <p>Doskonalenie zasad odpowiedniego zachowania w czasie wycieczek oraz poszanowania środowiska naturalnego.</p> <p>Uświadomienie konieczności zachowania higieny pracy umysłowej, pracy z komputerem.</p> <p>Bezpiecznie poruszanie się po drogach.</p>	<p><u>Program Szkoła Promująca Zdrowie.</u></p> <p>Udział w gminnych i innych projektach edukacji zdrowotnej – nauka pływania, jazdy na nartach, rowerze, turystyki górskiej.</p> <p>Nauka udzielania pierwszej pomocy</p> <p>Przesiewowe badania wzroku, słuchu, uzębienia (fluoryzacja). Kontrole higieny osobistej, pogadanki w ramach psychoedukacji rodziców.</p> <p>W ramach techniki przygotowanie do egzaminu na kartę rowerową.</p> <p>Segregacja odpadów. Spotkania kształtujące świadomość ekologiczną z przedstawicielami „Nadleśnictwa Zdroje”, udział w konkursach proekologicznych.</p> <p>Udział w akcjach ogólnopolskich m.in. Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi</p>	<p>G.Michalska</p> <p>A. Turłaj</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>A.Szota</p> <p>A.Wdowiak</p> <p>B.Reszka</p>	Zgodnie z planami pracy

<p>Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności intrapsychicznych i interpersonalnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> -wzmacnianie poczucie własnej wartości; - doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania swoich emocji; - podejmowanie prób ekspresji artystycznej, rozwój zainteresowań. <p>Określanie pozytywnych celów życiowych. Sprawna komunikacja.</p>	<p>Zajęcia rozwijające uzdolnienia organizowane dla uczniów szczególnie uzdolnionych: koło szachowe, koło j. niemieckiego, koło matematyczne, koło przyrodnicze, koło sportowe, chór szkolny, koło polonistyczne (dziennikarskie), koło taneczne, lekkoatletyka.</p> <p>Program profilaktyczne dla klas I-III „Jak poradzić sobie ze złością”.</p> <p>W ramach zajęć z wychowawcą – poznawanie ciekawych zawodów (wycieczki, spotkania z interesującymi osobowościami).</p>	<p>D.Łuczko A. Wawryka J.Stopyra A. Turłaj A.Wdowiak W.Midura Pedagog szkolny wychowawcy</p>	<p>Rok szkolny Zgodnie z planami pracy</p>
<p>Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.</p>	<p>Kształtowanie odpowiedzialności, prawości i uczciwości. Wyrażanie własnego zdania w sposób aprobowany społecznie, z zachowaniem zasad dobrego wychowania.</p> <p>Kształtowanie asertywności, umiejętności podejmowania decyzji, przeciwstawieniu się presji, umiejętności wyrażania własnego zdania, prezentowania swoich poglądów.</p> <p>Kształtowanie umiejętności samokrytyki, samooceny i autorefleksji. Rozumienie norm społecznych i zasad współżycia w grupie. Budowanie właściwych relacji w grupie Wypracowanie zasad i reguł współżycia w klasie i szkole - kontrakty klasowe.</p>	<p>„Kompetencje na szóstkę” - program dla nauczycieli klas IV-VII – wychowawców.</p> <p>Program profilaktyczny dla klasy VII – „Zielony program”.</p> <p>Realizacja projektów grupowych opartych na współpracy.</p> <p>Warsztaty dla uczniów „Jak poradzić sobie ze złością” kl. III i IV.</p> <p>Kontrakty klasowe.</p> <p>Działania integracyjne: wycieczki, ogniska, zabawy.</p> <p>Omówienie z klasami regulaminu szkoły oraz szczegółowymi kryteriami ocen zachowania.</p>	<p>wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog szkolny Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy</p>	<p>Rok szkolny Listopad 2017 Zgodnie z planami pracy Wrzesień 2017 Rok szkolny Wrzesień 2017</p>
<p>Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.</p>	<p>Budowanie tożsamości narodowej, obywatelskiej, europejskiej, poczucia bycia członkiem społeczności lokalnej, poszanowania tradycji rodzinnych, szkoły i narodu.</p> <p>Uczestnictwo w różnych formach kultury lokalnej i masowej - przygotowanie do odbioru mass mediów.</p> <p>Zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami.</p> <p>Uświadamianie uczniom przynależność do rodziny, podkreślenie jej roli w życiu każdego człowieka. Poznanie struktury rodziny i uświadomienie panujących w niej relacji.</p>	<p>Udział uczniów w audycjach Filharmonii Sudeckiej, projekcie TVP Internetowy Teatr dla szkół „i-teatr”, wycieczki do muzeum, teatru, akcje czytelnicze, przedstawienia teatralne. Organizowane imprez edukacyjno-integracyjnych dla społeczności lokalnej: święta państwowe i kościelne (Święto Odzyskania Niepodległości, jasełka), spotkania z ciekawymi ludźmi, rozwijanie czytelnictwa: lekcje biblioteczne, konkursy literackie, plastyczne, recytatorskie, krasomówcze, współpraca z bibliotekami publicznymi. Udział w „Narodowym czytaniu”, udział w akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”, organizacja kermasu książki używanej, apel z okazji Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka, warsztaty/ lekcje z wychowawcą o prawach i obowiązkach ucznia, dziecka, człowieka.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą na temat rodziny, relacji i więzi rodzinnych, korzeni genealogicznych,</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciel bibliotekarz Lucyna Babińska Anna Turłaj M.Wielgosz-Franczuk J.Kredzińska-Wrona Wychowawcy</p>	<p>Rok szkolny</p>

Kształtowanie postaw wrażliwości, tolerancji i empatii na drugiego człowieka, poszanowania życia	Uwrażliwienie na potrzeby innych i poszanowanie uczuć innych. Propagowanie idei integracji dzieci zdrowych z niepełnosprawnymi.	Program profilaktyczny „Tolerancja” - klasy IV-VII, warsztaty z okazji Dnia Osób Niepełnosprawnych, współpraca z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Starym Wielisławiu – wspólny festiwal twórczości artystycznej, olimpiada uczniów ze szkół integracyjnych, specjalnych, Dzień Praw Dziecka, Dzień Wolontariusza, Szkolny Klub Wolontariusza, organizacja paczek, zbiórki charytatywne (hospicjum we Wrocławiu, pomoc dla bezdomnych zwierząt, WOŚP, „Mogię pradiada ocal od zapomnienia”.	Pedagog szkolny K.Radzimierska-Tracz K.Hoffman-Choduń M.Wielgosz-Franczuk E.Strąk M.Fabjański L.Babińska	Pierwszy semestr Maj 2018
Kształtowanie postaw patriotycznych.	kształtowanie więzi z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej, rozwijanie poszanowania postaw prospołecznych i dobra wspólnego, kształtowanie szacunku dla własnego państwa, kształtowanie tożsamości narodowej i współuczestnictwa w pielęgnowaniu tradycji, tworzenie sytuacji wyzwalających emocjonalny związek z krajem ojczystym, umożliwianie kreatywnego uczestnictwa w wydarzeniach kulturowych i politycznych, rozwijanie poczucia odpowiedzialności oraz szacunku dla symboli narodowych kształtowanie odpowiedniego zachowania w czasie uroczystości szkolnych, państwowych.	Poznanie historii oraz specyfiki regionu, spotkania z wieloletnimi mieszkańcami wsi, wycieczki, warsztaty m.in. w Muzeum Ziemi Kłodzkiej, Muzeum Papiernictwa w Dusznikach – Zdroju itp. prowadzenie lekcji tematycznych, zapoznanie uczniów z symbolami, ważnymi dla kraju rocznicami, zasadami i instytucjami, które posiadają istotne znaczenie dla funkcjonowania państwa polskiego, przygotowanie uczniów do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym. Nauka pieśni patriotycznych, utworów literackich (obrazy, filmy, pieśni). Apele z okazji ważnych uroczystości i świąt państwowych.	Wychowawcy, nauczyciele historii, j. polskiego A.Turłaj B.Jurzec	Zgodnie z realizowaną podstawą programową Zgodnie z harmonogramem świąt i uroczystości państwowych, lokalnych
Tworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w jego naturalnym środowisku (szkoła i poza szkołą) oraz w świecie wirtualnym.	Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych; Zapoznanie uczniów z regulaminem szkoły oraz szczegółowymi kryteriami ocen zachowania. Bezpieczeństwo uczniów podczas przerw i imprez szkolnych, spędzania czasu wolnego.	Programy profilaktyczne „Domowi detektywi”, „Program Nauki Zachowania” oraz programy autorskie. Zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów oraz rodziców przybliżające problematykę cyberprzemocy, uzależnienia od komputera i internetu, fonoholizmu. Udział nauczycieli w szkoleniu „Uzależnienia behawioralne – zjawisko, uwarunkowania, zagrożenia, profilaktyka”. Zajęcia z wychowawcą na temat zapoznanie uczniów z regulaminem szkoły oraz szczegółowymi kryteriami ocen zachowania, regulaminem dyżurów wzmacniających bezpieczeństwo uczniów podczas przerw. Edukacja prawna uczniów – prelekcja policji, rozmowy z wychowawcami nt. prawnych konsekwencji przemocy. Spotkania z przedstawicielami policji – bezpieczeństwo w ruchu drogowym oraz w okresie wakacji, ferii zimowych	Psycholog i pedagog szkolny, wychowawcy	Rok szkolny Wrzesień 2017 Wrzesień 2017

<p>Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.</p>	<p>Promowanie zachowań alternatywnych dla zachowań problemowych: rozwiązywania konfliktów, sytuacji trudnych bez użycia agresji, konstruktywnego radzenia sobie ze stresem. Uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić. Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych oraz kontroli emocji Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych. Wzbudzanie empatii, tolerancji i zachowań prospołecznych. Psychoedukacja rodziców w sprawie uzależnień behawioralnych, zagrożeń w sieci</p>	<p>Program ochrony zdrowia psychicznego „Przyjaciele Zippiego”. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne: Program „Jednakowi a jednak różni” kl. V, „Małolat” – kl.VI. Zebrania z rodzicami – prelekcja dla rodziców – „Jak zadbać o bezpieczeństwo dzieci w sieci”.</p>	<p>Psycholog, pedagog, wychowawcy Zaproszony psycholog PPP w Kłodzku Pedagog, psycholog szkolny</p>	<p>Zgodnie z planami pracy</p>
<p>Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.</p>	<p>Dostarczenie wiedzy dotyczącej mechanizmów uzależnienia się, ryzyka związanego z używaniem środków zmieniających świadomość oraz rozwijanie umiejętności społecznych (przeciwstawienie się presji, techniki odmawiania, asertywność) i podejmowania decyzji. Ograniczanie czynników ryzyka, szczególnie: trudności w nauce, złej sytuacji materialnej, niedojrzałości emocjonalnej, problemów interpersonalnych).</p>	<p>Programy profilaktyczne: „Domowi detektywi”, „Pułapka uzależnienia”, „Tajemnice zaginionej skarbonki” kl. III. Program profilaktyki uzależnień „ Zielony program” kl. VII. Prowadzenie pracy specjalistycznej na zajęciach (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, socjalizujące, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne, rozwijające uzdolnienia, językowe, terapeutyczne.</p>	<p>Psycholog, pedagog, nauczyciele posiadające certyfikaty programów Szkolni specjaliści z zakresu rewalidacji i pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>	<p>Zgodnie z planami pracy</p>
<p>Wczesne rozpoznawanie zagrożeń, diagnozowanie dysfunkcji oraz budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka.</p>	<p>Diagnoza szkolna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Współpraca z instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i jego rodzinie (OPS, PCPR, Sąd, Policja, PPP). Działalność informacyjna.</p>	<p>Udział nauczycieli w szkoleniach doskonalących ich kompetencje wychowawcze i profilaktyczne oraz umiejętności wczesnego rozpoznawania problemów Udział w spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych, konsultacje z asystentami rodzin, kuratorami, dzielnicowymi, udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji, miejsc pomocy w sytuacji trudnych (przemoc), radzenia sobie ze stresem, niepełnosprawnością.</p>	<p>Psycholog, pedagog Nauczyciele i wychowawcy, szkolni specjaliści Psycholog, pedagog, wychowawcy, szkolni specjaliści</p>	
<p>Wdrażanie podstaw przedsiębiorczości i zawodoznawstwa podejmowanie inicjatyw.</p>	<p>Doradztwo zawodowe. Nauka technik uczenia się, zdobywania, przetwarzania i wykorzystywania wiedzy z wykorzystaniem z różnych źródeł informacji. Przygotowanie do dalszej nauki na następnych etapach edukacji; planów zawodowych, indywidualnej ścieżki kariery.</p>	<p>Realizacja programu zajęć rozwijających umiejętności uczenia się oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.</p>	<p>Nauczyciele, doradca zawodowy</p>	

IX. ŹRÓDŁA WSPARCIA ZEWNĘTRZNEGO.

W celu wzmocnienia oraz wsparcia działań szkoły, wytypowano następujące instytucje zewnętrzne towarzyszące w środowisku **w wychowaniu i profilaktyce**. Naturalnymi partnerami instytucjonalnymi szkoły są:

- poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
- ośrodki doskonalenia nauczycieli;
- bibliotek pedagogiczne i publiczne;
- organizacje pozarządowe;

W dokonywaniu analizy wsparcia zewnętrznego wykorzystano wszystkie dokumenty szkolne o charakterze statystycznym (dziennik szkolny, dziennik pracy pedagoga czy psychologa szkolnego, dokumentacja dyrektora szkoły), diagnozy szkolne i klasowe (opracowania wychowawcy klasy) oraz opis indywidualnych zachowań uczniów znajdujące się w zeszytach obserwacji prowadzonych przez nauczycieli wspomagających.

Wśród instytucji współpracujących ze szkołą w ramach działań profilaktycznych oraz wychowawczych wyodrębniono:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - szczególnie koordynatorzy rodzin zastępczych.
2. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne właściwe do świadczenia pomocy.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz asystenci rodzin.
4. Interdyscyplinarne zespoły powoływane zgodnie z procedurą NIEBIESKIEJ KARTY w Kłodzku oraz Polanicy-Zdrój.
5. Sąd Rejonowy Wydział III Rodzinny i Nieletnich.
6. I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich.
7. Komenda Powiatowa Policji – inspektor ds. nieletnich, dzielnicowi.
8. Placówki pieczy zastępczej.
9. JST Gmina Kłodzko.
10. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych.
11. Biblioteka Gminna.
12. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Starym Wielisławiu.
13. Szkoły Integracyjne oraz Specjalne.
14. Muzea, Teatry.

15. Parafie Rzymskokatolickie.
16. Hospicjum we Wrocławiu.
17. Schronisko dla zwierząt.
18. Nadleśnictwo Zdroje.
19. Ochotnicza Straż Pożarna.

X. EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring programu wychowawczo-profilaktycznego prowadzony jest na bieżąco przez dyrektora szkoły, wychowawców klasowych, pedagoga, psychologa oraz wszystkich nauczycieli. Poddawany jest systematycznej ewaluacji i modyfikowany zgodnie z zaistniałymi sytuacjami, ma charakter otwarty. Ewaluacja programu dokonywana będzie na zakończenie każdego roku szkolnego. Bieżący monitoring i roczna ewaluacja pozwala na określenie mocnych i słabych stron podjętych oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

Narzędzia monitorujące: obserwacja zachowań uczniów, aktywności, dyskusje z uczniami i z rodzicami, analiza wytworów uczniów, dokumentów szkolnych, wywiady z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły, ewaluacja wewnętrzna wybranych obszarów działań określonych w priorytetach polityki oświatowej państwa tj:

1. Nabywanie wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej
2. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Narzędzia ewaluacyjne: informacje udzielane przez nauczycieli, uczniów i rodziców, informacje zebrane podczas spotkań z rodzicami, informacje dotyczące współpracy z instytucjami wspomagającymi, sprawozdania opiekunów kółek i przewodniczących zespołów samokształceniowych, ankiety dla uczniów, ankiety dla rodziców, wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców), obserwacja i ocena zachowań.

Programu został uchwalony przez Radę Rodziców dnia 20 września 2017 roku, po uzgodnieniu stanowiska z Radą Pedagogiczną z dnia 13 września 2017 roku, oraz z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego.